

6/2026

Vapaaehtoinen saattajana

Punaisen Ristin ystävätoiminnan vapaaehtoiset voivat toimia erilaisissa kertaluonteisissa tehtävissä, kuten saattajana lääkärikäynneille. Saattokeikan pituus tulee arvioida mahdollisimman hyvin etukäteen. Suositus on, että keikkojen pituus on alle neljä tuntia. Mikäli on olemassa riski, että keikka venyy pidempään, on vapaaehtoisella ja saatettavalla syytä olla evästä mukana.

Useimmiten saattava vapaaehtoinen pääsee taksin tai muun kuljetuksen mukana ilmaiseksi edestakaisin. Kelan ohjeistuksen mukaan saattajan matkoja voidaan toisinaan korvata tällaisissa tapauksissa. Aina ei näin kuitenkaan ole, ja voi olla että saatettava jää sairaalaan ja vapaaehtoisella ei ole paluukyytiä.

Valtakunnallisen kulukorvausohjeen mukaisesti, **vapaaehtoisella on mahdollisuus saada kulukorvaus matkoista jos tilanne on perusteltu ja etukäteen sovittu.**

"Matkat korvataan ensisijaisesti edullisimman käytettävissä olevan julkisen kulkuneuvon mukaan. Perustellusta syytä voidaan kuitenkin tapauskohtaisesti poiketa tästä perussäännöstä. Tällöin voidaan maksaa auton kilometrikorvauksia. Perusteltu syy voi liittyä tarkoituksenmukaisuuteen tai kustannustehokkuuteen. Poikkeuksista on sovittava ennalta järjestötahon kanssa. Peruste oman auton käytölle ilmoitetaan myös matkalaskussa. Kilometrikorvauksiin sovelletaan Valtion matkustussääntöä, jonka kilometrikorvauksesta maksetaan puolet (50 %). Yhteiskuljetukset (esim. kimppakyydit) ovat suositeltavia. Taksin käytöstä aiheutuva kustannus voidaan korvata, mikäli sen käyttö on perusteltua ja ennalta sovittu."

Saattokeikat voivat tulla nopeallakin aikataululla ja etukäteen sopiminen jokaisen tapauksen kohdalla ei ole aina mahdollista. **Mikäli osastolla on saattajatoimintaa osaston ystävätoiminnasta vastaavan henkilön olisi hyvä käydä kulukorvausohje läpi vapaaehtois-ten ja osaston hallituksen/taloudesta vastaavan kanssa ja pohtia käytäntö etukäteen, eli miten näissä tilanteissa toimitaan. Vapaaehtoisten on tärkeää tietää, että kulujen korvaaminen poikkeustapauksissa tulee olla perusteltua ja jollakin tavoin ennalta sovittua.**

Vapaaehtoinen toimii asiakkaan seurana saattomatalla - mikäli asiakas on huonokuntoinen, ei keikkaa tule välittää vapaaehtoiselle. Periaate on, että saatettavan tulee olla sellaisessa kunnossa, että vastuu saatettavan pärjäämisestä ei siirry vapaaehtoiselle.

Palvelutalo tms. ei saa käyttää vapaaehtoisia korvaamaan hoito- tai muun henkilökunnan tehtäviä. Vapaaehtoinen ei myöskään toimita asiakkaan terveystietoja eri laitosten välillä. Palvelutalo, hoivakoti, sairaala tms. vastaa itse asukkaansa hoitoon liittyvien tietojen välittämisestä lääkärille tai muulle hoitavalle taholle silloin, kun vapaaehtoinen toimii saattajana eikä asukas itse pysty antamaan riittäviä tietoja.

Vapaaehtoinen ei myöskään voi korvata lääkärin määräämää lähisaattajaa. Mikäli asiakasta ei kotiuteta ilman lähisaattajaa, on sen oltava joku muu kuin Punaisen Ristin vapaaehtoinen.